

N:o 174.

Af herr **J. Nydahl**, om skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om utfärdande af föreskrifter i afseende å befordran till underlöjtnant i armén.

Enligt nu gällande bestämmelser fordras för att kunna föreslås till *underlöjtnant* (utom vid trängen, der sådan beställning tillsättes genom transport från annat truppslag) att hafva aflagt afgangsexamen från krigsskolan samt, i fråga om artilleriet och fortifikationen, hafva erhållit högre betyg än »godkänd» enligt fordringarna uti mogenhetsexamen på reala linien. Förslag ingifves af vederbörande regementschef. För att antagas såsom *elev vid krigsskolan* erfordras, förutom mogenhetsexamen och godkänd läkarebesigtning, att vara *sergeant* i regemente, och för att dertill kunna konstitueras att hafva genomgått underofficersskola, d. v. s. infanterivolontärskolan, kavalleriskolan eller motsvarande skola vid artilleriet och fortifikationen. För att officersaspirant skall kunna beordras till *infanterivolontärskolan* skall han såsom volontär hafva undergått 2 månaders rekrytutbildning vid eget regemente. För inträde vid kavalleriskolan fordras endast omkring 20 dagars föregående vapenöfning.

Granskar man dessa bestämmelser, finner man, att rekryteringen af officerscorpsen ligger nära nog uteslutande i regementschefernas händer. Det är regementschefen, som antager officersaspiranten till volontär. Dervid är han, förutom i afseende å vissa fordringar rörande ålder och kroppsbeskaffenhet, oförhindrad att handla helt och hållet efter godtycke. Om tvenne

ynglingar anmäla sig hos honom för att antagas till officersaspiranter, den ene med utmärkta vitsord om flit, skicklighet och uppförande, den andre med otillfredsställande sådana, står det honom fritt att bifalla den senares, men afslå den förres anhållan. Således vid första inträdet på militärbanan står möjligheten öppen för mannamån och nepotism, och den meningen är allmänt utbredd, att det flerstädes icke är möjligt att utan »relationer», utan inflytelserika anhöriga, det må nu vara föräldrar, släktingar eller personer i framstående samhällsställning, varda antagen till volontär (officersaspirant). Det finnes ingenting, som hindrar en regementschef att, för att bereda när-skylda bättre tur, till läglig tid icke antaga några officersaspiranter eller utestänga sådana, som skulle kunna taga den bättre turen.

Det lär icke saknas exempel på att volontärer, som för oduglighet afskedats vid ett regemente, sedermera vunnit anställning vid ett annat, ja efter der erhållet entledigande till och med vid ett tredje. Ingen särskild skarp-synthet är af nöden för att inse, hvilket som gällt mest: förtjenst eller relationer.

Detta kan visserligen icke vara tillfredsställande. Den krets, hvarur officerarne rekryteras, bör vidgas, och det kan icke vara med svensk grundlag öfverensstämmande, att inom flera truppafdelningar utsigten till officersbefordran blifvit ett klassprivilegium. Fastmera böra bestämmelserna om inträdet på officersbanan gå ut på, att redan från början ett godt urval kan göras, och att man kan få in uti armén sådana som sköta och skött sina skolstudier väl. Inga predestinationsgrunder böra finnas.

Nästa steg på officersaspirantens utbildning är hans *kommendering till underofficersskolan*. Härvid behöfver ej regementschefen taga hänsyn till de vitsord, som erhållits i mogenhetsexamen eller det omdöme, som afgifves af dem, som ledt officersaspirantens militära uppfostran. Den som i skolan haft underkännande betyg vid hvarje klassflyttning eller tillbragt ett långt, men därför icke träget studielif vid privata studentexamensanstalter, kan likaväl blifva beordrad som den, hvilken med heder genomgått och afslutat elementarskolan. Kompanichefen, som haft officersaspiranten under sitt befäl, gifver till äfventyrs betyget »mindre lämplig», men hans uttalande behöfver icke inverka på kommenderingen till underofficersskolan.

Uti underbefälsskolan behöfver officersaspiranten för att konstitueras till sergeant endast taga *godkända* betyg i *allmänna* kursen, d. v. s. ådagalägga minimum af kunskaper och färdigheter. Nu torde emellertid ej någon underofficersaspirant befordras till sergeant med mindre än att han aflagt med *beröm godkänd* examen i underofficersskolans *högre* kurs. Det

är en stor klyfta mellan lägsta och högsta underofficersexamen, och det kan ingalunda främja en god officersrekrytering, om till fortsatt utbildning vid krigsskolan regementscheferna kunna, såsom också lär hafva varit händelsen, beordra officersaspiranter med så klena vitsord som godkända examensbetyg från underofficersskolans allmänna kurs, och det kan icke verka höjande för officerscorpsens anseende, då de, som gå underofficersvägen, finna, att det faktiskt ställes betydligt högre anspråk på dem för att befordras till serjeanter, än på officersaspiranterna för att vinna inträde vid krigsskolan. Det säger sig sjelf att undervisningen der kommer att lida, om elever ditkommenderas, hvilkas underbefälsbildning är bristfällig och lemnar mycket öfrigt att önska.

Då det ingalunda kan vara lämpligt, fastmera kan menligt inverka på officersrekryteringen, att denna utan några afsevärda inskränkningar ligger i regementschefernas händer, till följd hvaraf befordran till officer kan komma att bero af »relationer» eller blifva ett klassprivilegium, då vidare anspråken på officersaspirantens skolstudier och på hans genomgång af underofficersskolan äro mindre än måttliga, då ej något afseende behöfver fästas vid deras omdöme, som närmast ledt officersaspirantens militära uppfostran, och då slutligen nu gällande bestämmelser icke tillgodose och främja det ur många synpunkter så nyttiga *urvalet* af officersämnen, får jag härmed vördsamt föreslå,

att Riksdagen ville i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla, det Kongl. Maj:t täcktes rörande befordran till underlöjtnant utfärda sådana föreskrifter, att här omfördä olägenheter varda afhulpna och att således rekryteringen af svenska arméns officerscorps måtte underkastas sådana former och vilkor, att garantier för dess ordnande på ett tillfredsställande och ändamålsenligt sätt komma att förefinnas.

Stockholm den 7 mars 1891.

Joh. Nydahl.